РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№…….……

……. 2024 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от проф. Галин Цоков – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национална програма „Образование с наука“*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 8, ал. 3 и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национална програма „Образование с наука“.

Българското средно образование е поставено пред предизвикателствата да осигурява базова и професионална подготовка, която да гарантира бъдещата успешна реализация на учениците в съвременния пазар на труда, но в същото време да предоставя по-целенасочена подкрепа за развитите на талантите и способностите им и с оглед успешната им реализация в сферата на висшето образование и науката. Тези предизвикателства могат по-успешно да бъдат преодолени чрез интегриране на научни практики в методите на преподаване, в създаване на нов тип образователни ресурси, в

обогатяване на училищното образование с разнообразни инициативи за подкрепа на учениците с изявени способности и таланти в областта на природните науки и математиката и др.

Националната програма „Образование с наука“ е насочена към ангажиране на академичните среди в страната към подкрепа на средното образование с оглед справянето му с ключови обществени предизвикателства и постигането на целите на Европейското образователно пространство. Тя включва дейности, които са в съзвучие със Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в България (2021 – 2030).

Програмата „Образование с наука“ надгражда успешния опит от сътрудничеството между Министерството на образованието и науката (МОН) и Българската академия на науките (БАН) през периода 2019 – 2023 година, когато бяха утвърдени редица формати за въздействие на академичните среди върху средното образование. Изпълнението ѝ ще подпомогне положителната трансформация в средното образование чрез развиване на ключови компетентности, изключително необходими за учениците в съвременното общество, както и за използване на изследователския подход в образованието с оглед насърчаване към научна кариера и кариера в STEM областите.

Постигането на тези приоритетни цели ще се улеснени чрез изпълнение на конкретни дейности, които позволяват използването на научния потенциал на БАН, държавните висши училища, обсерваториите, музеите и планетариумите в страната при работата с младите таланти, методическото подпомагане на учителите за използването на научни подходи в образователния процес, проектна компетентност и повишаване на образователните резултати на учениците като цяло.

Програмата осигурява допълнителен ресурс за подкрепа на училищните институции чрез менторска помощ и съдействие при реализацията на нови и традиционни извънкласни и извънучилищни дейности. Фокусът ѝ е върху развитие и усъвършенстване на съществуващите научни конкурси, школи и мрежи от малки научно-изследователски общности, създаване и развитие на стажантски програми с научно-изследователски и иновативен характер за ученици, създаване на мултимедийно съдържание за целите на образователния процес и други.

Предвижда се изпълнението на новоразработената програма да е за срок от 5 години за периода 2024 – 2028 г., като финансирането ще бъде отпускано за етапи от по 12 месеца. Заложеният индикативен бюджет на програмата е в размер на до 3 600 000

лв., разпределени, както следва: през 2024 г. – 1 100 000 лв.; през 2025 г. – 1 250 000 лв.; през 2027 г. – 1 250 000 лв. Допустими бенефициенти на средства по програмата са: акредитирани висши училища, институти и други звена на Българската академия на науките, както и обсерватории, музеи и планетариуми. Бенефициентите следва да сформират консорциум с водещ партньор Българската академия на науките – институцията с най-голям опит в програмата, която на свой ред да бъде неин координатор. Бенефициентите следва да споделят научната си инфраструктура, да допринасят за постигането на целите на програмата, за трансфера на знание и повишаването на научния капацитет на страната в областта.

Реализацията на дейностите по програмата ще допринесат за: 1) увеличаване достъпа на учениците до качествени и разнообразни извънкласни дейности с научен и иновационен характер и включване на училищата в екосистемата на гражданската наука; 2) развитие на изследователското и проектно-базираното образование на различни нива в средното образование, подкрепа за учителите при неговото прилагане и по-активно включване на музеите, обсерваториите и планетариумите в предоставянето на образователни ресурси; 3) създаване на механизъм за подкрепа от академичния сектор на училищните STEM центрове, което да повиши значително възможностите за съвременно интердисциплинарно обучение и качеството на изследователските дейности в училище; 4) подобряване на образователната среда в българските научноизследователски летни школи за ученици, включително чрез подобряване на материалната база и обогатяване на тематиката им; 5) създаване на трайни връзки между академичните среди и средните училища; 6) повишаване на интереса към академична кариера и информираност на обществото по ключови научни теми.

Финансирането ще бъде в рамките на разчетените средства за наука в централния бюджет и не са необходими допълнителни средства. Предложеният проект на акт няма да окаже въздействие върху държавния бюджет, което е видно от приложената финансова обосновка съгласно Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4 „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на бюджетните програми, в т.ч. на ключовите индикатори по програмния бюджет на Министерството на образованието и науката.

С проекта на акт не се транспонира европейско законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право съгласно чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на Решение на Министерския съвет за одобряване на националната програма „Образование с наука“ е публикуван на основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет. Материалите са съгласувани и по реда на чл. 32 - 34 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание на чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на национална програма „Образование с наука“.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ
Министър на образованието и науката